

Nr 651.

Av herr **Huss**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 63, med förslag till livsmedelsstadga m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till livsmedelsstadga m. m. (nr 63) får, såsom framgår av 10 § 1 mom. fjärde stycket, livsmedelslokal, som avses i 8 §, »icke stå i förbindelse med bostad eller därtill hörande utrymme annat än genom förstuga, vindfång eller annat dylikt icke till bostad använt, väl ventilerat utrymme». I motsvarande, nu gällande bestämmelse i hälsovårdsstadgans 11 och 46 §§ heter det: »Lägenheten må icke stå i förbindelse med bostad och ej heller . . . . .» I praktiken har sistnämnda bestämmelse tolkats så, att bostaden får vara belägen i samma byggnad och t. o. m. omedelbart intill livsmedelslokalen under förutsättning att förbindelsen mellan bostad och lokal förmedlas via förstuga, vindfång eller trappplan. Man har härigenom vunnit en viss garanti för att icke en olämplig trafik av sjuka personer, småbarn o. s. v. förekommer mellan bostad och livsmedelslokal, i det att sådan trafik uppmärksammas av grannar och härigenom blir känd av hälsovårdsnämnd. I motsats till vad formuleringen av den nya bestämmelsen synes vilja göra gällande har ett eventuellt utbyte av luft mellan bostad och livsmedelslokal en relativt underordnad betydelse i jämförelse med nu nämnd trafik. Den nya bestämmelsen skulle komma att medge en direkt och okontrollerbar trafik via ett utrymme, som betecknas t. ex. som kontor, hörande till livsmedelslokalen, och skulle sålunda innebära en synnerligen olycklig uppluckring av nu gällande hygieniska krav. Sådant kontor är icke i propositionens 8 § nämnt bland de biutrymmen, som anses höra till livsmedelslokalen. Och om kontoret uppges vara arbetslokal för innehavaren av bostadslägenheten, är det från bostadshygienisk och byggnadsteknisk synpunkt icke att betrakta som del av bostaden och kan heller icke betecknas som biutrymme till livsmedelslokalen. Bestämmelsen i 10 § 1 mom. fjärde stycket synes därför böra erhålla följande ändrade lydelse: »Lokalen får icke stå i förbindelse med bostad eller därtill hörande utrymme annat än genom förstuga, vindfång eller trappplan.»

Bestämmelserna angående mjölk i 38 § och därefter följande paragrafer måste från hygienisk synpunkt karakteriseras som i hög grad otillräckliga. Den bristande förståelsen för mjölkhygien framgår av följande uttalande av departementschefen: »Att som en särskild diskvalifikationsgrund för mjölk stadga, att den kommer från en ur hygienisk synpunkt underhållig ladugård, anser jag icke nödvändigt.» Departementschefen hänvisar till möjligheten att beteckna mjölken från en dylik synnerligen

dålig ladugård såsom otjänlig till människoföda, vars försäljning ju kan förbjudas med stöd av bestämmelserna i 7 och 94 §§. Man hade då väntat sig ett uttalande av departementschefen om nödvändigheten att göra det möjligt för hälsovårdsnämnderna att bedöma, i vilka fall mjölken är otjänlig till människoföda, med andra ord om vikten att införa bestämmelser om mjölkkontroll. Sverige är nu det enda land i Skandinavien, som saknar uttryckliga bestämmelser om mjölkkontroll. Utskottet och riksdagen böra därför uttala sig för att frågan om införande av mjölkkontroll utredes.

I 66 § föreskrives, att såsom bindemedel i korv ej få användas andra varor än potatismjöl, mjölk, mjölkpulver och blodplasma, vilkas halt ej får överstiga 4 %, och att om korv tillverkas med annat bindemedel eller med högre halt härav än 4 %, detta skall angivas genom anslag. Häremot kan invändas, att stångkorvens bindemedel utgöres av gryn och att värmlandskorven har potatis såsom bindemedel, i båda fallen betydligt mer än 4 %. I dessa och liknande fall skola sålunda anslag uppsättas angående varor, vilkas sammansättning är fullt normal och helt i överensstämmelse med vad kunden väntar. Denna olägenhet eliminerades av livsmedelssakkunniga genom följande föreskrift i sista meningen av 84 § i de sakkunnigas förslag: »Vad sålunda stadgas skall dock ej gälla korvsort, som enligt sedvana innehåller större tillsats av mjöl, gryn eller potatis än 4 gram per 100 gram av korvens vikt, beräknad på angivet sätt.» I departementsförslaget har denna tilläggsbestämmelse strukits. Så synes icke ha bort ske. Bestämmelsen torde därför böra återinföras, dock med den ändringen, att »mjöl» utgår.

I 91 § 2 mom. stadgas rätt för hälsovårdsnämnd att meddela förbud mot saluhållande av livsmedel, som kan orsaka utbredande av smittsam sjukdom, inom hälsovårdsområdet. Nu gällande föreskrift i 10 och 45 §§ hälsovårdsstadgan ger hälsovårdsnämnden därutöver rätt att förbjuda sådant livsmedels införande till hälsovårdsområdet, vilket innebär möjlighet hindra bortskänkande av livsmedlet. Denna bestämmelse, som nu strukits, bör kvarstå, eftersom bortskänkta smittförande livsmedel kunna medföra lika stora skador som försålda sådana.

Med stöd av det anförda föreslås följande ändringar i författningstexten till propositionens förslag till livsmedelsstadga:

10 § 1 mom. fjärde stycket: »Lokalen får icke stå i förbindelse med bostad eller därtill hörande utrymme annat än genom förstuga, vindfång eller trapplan. Lokalen får ej heller . . . . . uppkomma därav.»

66 § 1 mom. fjärde stycket: »Korv, som innehåller . . . . . den saluhållna varan. Vad sålunda stadgats gäller dock icke vid servering, ej heller korvsort, som enligt sedvana innehåller större

tillsats av gryn eller potatis än 4 gram per 100 gram av korvens vikt, beräknad på angivet sätt.»

91 § 2 mom.: »Finnes grundad anledning till antagande, att livsmedel av visst slag och från viss plats kan orsaka utbredande av smittsam sjukdom inom hälsovårdsområdet, äger hälsovårdsnämnden meddela förbud mot att livsmedlet saluhålles inom samma område eller införes till detta.»

Därjämte yrkas,

att utskottet och riksdagen uttala sig för att frågan om införande av mjölkkontroll utredes.

Stockholm den 15 oktober 1951.

Ragnar Huss.
